

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/9/2018
Identifikačné číslo spisu: 7017200137
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7017200137.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a z členov senátu JUDr. Judity Kokolevskej a Mgr. Viliam Pohančenič, v právnej veci žalobcu: E. X., bytom R. Q. XX, K., zastúpený: Mgr. Miroslava Pyšniaková, advokátka, M. Gorkého č. 1, Michalovce, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska 8, 812 67 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 07.12.2016, č. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2016/8399-0006 Km a rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce č. MI1/RHNaNV/SOC/2016/43807-0015 zo dňa 23.09.2016, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č. k. 5Sa/8/2017-56 zo dňa 15.11.2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sa/8/2017-56 z 15. novembra 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 5Sa/8/2017-56 z 15.11.2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zrušil rozhodnutie žalovaného zo dňa 07.12.2016, č. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2016/8399-0006 Km, ako aj rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce č. MI1/RHNaNV/SOC/2016/43807-0015 zo dňa 23.09.2016 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň žalobcovi priznal voči žalovanému náhradu trov konania. V konaní pred krajským súdom sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2016/8399-0006 Km zo dňa 07.12.2016, ktorým žalovaný ako odvolací orgán zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce (ďalej len „prvostupňový orgán“) č. MI1/RHNaNV/SOC/2016/43807-0015 zo dňa 23.09.2016 a toto rozhodnutie potvrdil. Prvostupňový orgán uvedeným rozhodnutím žalobcovi odňal pomoc v hmotnej núdzi v sume 61,60 € mesačne s účinnosťou od 01.06.2016.

2. Žalobcovi bola na základe žiadosti zo dňa 07.03.2016 rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, č. MI1/RHNaNV/SOC/201643807-0003 zo dňa 22.03.2016, právoplatným dňa 14.04.2016, priznaná pomoc v hmotnej núdzi v sume 61,60 € mesačne od 01.03.2016. Dňa 22.04.2016 bola žalobcovi doručená ponuka č. 1209/69/2016 na vykonávanie činností v rozsahu 32 hodín mesačne

u organizátora činností mesto Michalovce na obdobie od 01.05.2016 do 31.12.2016. Žalobca na zaslanú ponuku reagoval tak, že dňa 27.04.2016 podal sťažnosť na administratívny postup pracovníkov aktivačného centra pri výzve na výkon prác v rozsahu 32 hodín mesačne od 01.05.2016 a porušenie ľudských práv garantovaných Ústavou SR. Žalobca v sťažnosti namietal, že administratívni pracovníci ho vyzvali na vykonanie aktivačných prác aj napriek tomu, že mu ešte nebola vyplatená dávka v hmotnej núdzi, o ktorú žiadal. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Michalovce, referát kontroly vyhodnotil sťažnosť ako neopodstatnenú a výsledok prešetrenia oznámil žalobcovi listom zo dňa 17.05.2016. Prvostupňový správny orgán následne rozhodnutím č. MI1/RHNaNV/SOC/2016/43807-0007 zo dňa 09.06.2016 odňal žalobcovi pomoc v hmotnej núdzi v sume 61,60 € mesačne od 01.05.2016. Voči uvedenému rozhodnutiu prvostupňového orgánu podal žalobca včas odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že nie je pravda, že odmietol ponuku na vykonanie pracovných činností v rámci menších obecných služieb, resp. sa nevyjadril, čo sa považuje za odmietnutie. Uviedol, že na uvedenú ponuku zareagoval podaním sťažnosti, v ktorej namietal podmieňovanie poskytovania pomoci v hmotnej núdzi výkonom pracovných činností. Žalovaný rozhodnutím UPS/US/SSVOPHNSSD/SOC/2016/8399-0009 Km zo dňa 01.08.2016 vyhovel odvolaniu žalobcu a zrušil rozhodnutie prvostupňového orgánu č. MI1/RHNaNV/SOC/2016/43807-0007 zo dňa 09.06.2016. V odôvodnení tohto rozhodnutia žalovaný uviedol názor, že žalobca na ponuku doručенú žalobcovi 22.04.2016 reagoval, a to podaním sťažnosti dňa 27.04.2016, t. j. v lehote 5 dní. Keďže oznámenie o prešetrení jeho sťažnosti bolo žalobcovi doručené dňa 24.5.2016, vykonávanie ponúkaných činností sa na žalobcu vzťahovalo až od 01.06.2016.

3. Prvostupňový orgán následne vydal nové rozhodnutie č. MI1/RHNaNV/SOC/2016/43807-0015 zo dňa 23.09.2016, ktorým odňal žalobcovi pomoc v hmotnej núdzi v sume 61,60 € mesačne od 01.06.2016. V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový orgán uviedol, že pomoc v hmotnej núdzi odníma na základe zmeny skutočností rozhodujúcich na nárok na pomoc v hmotnej núdzi. S poukazom na ustanovenie § 10 ods. 3 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 417/2013 Z. z.“) sa žalobcovi pomoc v hmotnej núdzi znížila o 61,60 € pre neúčast' na aktivácii. Vzhľadom k tomu, že rozdiel medzi priznanou pomocou v hmotnej núdzi a znížením je 0,00 € a s poukazom na ustanovenie § 18 ods. 8 zákona č. 417/2013 Z. z. sa pomoc v hmotnej núdzi neposkytuje pretože suma určená podľa § 15 zákona č. 417/2013 Z. z. je nižšia ako 1 €.

4. Voči rozhodnutiu prvostupňového orgánu č. MI1/RHNaNV/SOC/2016/43807-0015 zo dňa 23.09.2016 podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že rozhodnutie prvostupňového orgánu považuje za zavádzajúco nesprávne, pretože neberie do úvahy zistenia a názory odvolacieho orgánu - ústredia práce z 01.08.2016, ktorým žalovaný odvolaniu vyhovel a zrušil rozhodnutie prvostupňového orgánu, ktorým mu bola pomoc v hmotnej núdzi odňatá od 01.05.2016. Mal za to, že z rozhodnutia žalovaného nevyplýva, že ide o zle stanovený termín odňatia pomoci v hmotnej núdzi, ale o vykonávanie činností, ktorých začatie sa neoprávnene stanovila odo dňa 01.05.2016, kedy ešte pomoc v hmotnej núdzi nepoberal. V odvolaní ďalej namietal podozrenie z porušenia niektorých ustanovení v rámci správneho konania a z marenia úradného rozhodnutia, ako aj poškodzovania jeho práv a záujmov chránených zákonom. Žiadal, aby žalovaný zrušil rozhodnutie prvostupňového orgánu č. MI1/RHNaNV/SOC/2016/43807-0015 zo dňa 23.09.2016 a vydal nové rozhodnutie, ktoré bude v súlade so zákonom.

5. Žalovaný rozhodnutím č. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2016/8399-0006 Km zo dňa 07.12.2016 odvolanie žalobcu zamietol a rozhodnutie prvostupňového orgánu potvrdil. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca reakciu na ponuku prvostupňovému orgánu nedoručil ani po prešetrení jeho sťažnosti, ani sa nevyjadril, či ju prijíma alebo odmieta, na výkon ponúkaných činností v mesiaci jún 2016 nenastúpil, ani sa výkonu činností nezúčastňoval, a preto bolo zníženie dávky o 61,60 € podľa ust. § 10 ods. 3 zákona č. 417/2013 Z. z. dôvodné.

6. Žalobca podal v zákonom stanovenej lehote správnu žalobu, ktorou žiadal, aby správny súd zrušil rozhodnutie žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2016/8399-0006 Km zo dňa 07.12.2016 a tiež zrušil rozhodnutie prvostupňového orgánu č. MI1/RHNaNV/SOC/2016/43807-0015 zo dňa 23.09.2016 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a zároveň priznal žalobcovi úplnú náhradu trov konania.

Napadnuté rozhodnutie žalovaného považoval za nezákonné z toho dôvodu, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a z nesprávne a nedostatočne zisteného skutkového stavu. Nesprávnosť rozhodnutia, ktorým bola žalobcovi odňatá pomoc v hmotnej núdzi od 01.06.2016, videl žalobca v tom, že žalovaný dôsledne neskúmal dôvody zníženia dávky v hmotnej núdzi, svoje závery oprel iba o konkrétne ustanovenie § 10 ods. 3 zákona č. 417/2013 Z. z. bez toho, aby skúmal ďalšie zákonné podmienky. Namietal, že v zmysle § 7 ods. 2 písm. h/ zákona č. 417/2013 Z. z. sú z povinnosti zúčastniť sa aktivačných prác vyňaté osoby, ktoré sa nemôžu plnohodnotne zúčastniť na výkone požadovaných činností z objektívnych a zákonom predpokladaných dôvodov, akými sú vek, invalidita, zlý zdravotný stav, starostlivosť o závislého člena rodiny, a taktiež osoby, ktoré sa aktívne snažia zabezpečiť svoje životné potreby iným spôsobom. Uviedol, že je dlhodobo cca 8 rokov liečený v psychiatrickej ambulancii so záverom recid. poruchy - epizóda stredne ťažkej depresie a schizoidnej poruchy osobnosti, s tým, že u neho aj naďalej pretrvávajú sociálne stiahnutie, uzavretosť a odstup voči druhým ľuďom. Mal za to, že jeho dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav predstavuje prekážku pracovať a podieľať sa na aktivačných prácach. Ako dôkaz pripojil lekársku správu z psychiatrickej ambulancie Psychiatrické centrum s. r. o., Michalovce zo dňa 15.07.2015. Namietal, že žalovaný ani prvostupňový orgán neskúmali jeho zdravotný stav ako predbežnú otázku vykonávať požadované aktivačné činnosti. Ich rozhodnutia žalobca považoval za rozporné s Ústavou SR a ustanoveniami medzinárodných dohôr a za zasahujúce do dôstojnosti človeka odkázaného na sociálne dávky v rozpore s čl. 12 ods. 1 v spojení s čl. 39 ods. 3 Ústavy SR, v rozpore s čl. 30 ods. 3 Listiny a tiež aj s čl. 13 ods. 1 písm. a/ a ods. 4 Ústavy SR.

7. K žalobe zaslal vyjadrenie žalovaný, ktorý uviedol, že žalobu žalobca podal po zákonnej dvojmesačnej lehote, vzhľadom k tomu, že rozhodnutie žalovaného malo byť žalobcovi doručené 16.12.2016 a žaloba bola podaná na krajskom súde až 20.02.2017. Navrhoval preto, aby súd žalobu v zmysle ust. § 98 ods. 1 písm. d/ SSP uznesením odmietol. K veci samotnej uviedol, že vzhľadom k tomu, že žalobca ani po oznámení o prešetrení sťažnosti nereagoval na ponuku a nevyjadril sa či ju prijíma alebo odmieta, ani sa ponúkaných činností nezúčastnil, považoval zníženie pomoci v hmotnej núdzi za dôvodné. Keďže žalobcovi bola priznaná pomoc v hmotnej núdzi vo výške 61,60 € podľa § 25 ods. 2 zákona č. 417/2013 Z. z. bolo potrebné ju odňať. K námietke žalobcu ohľadom jeho zlého zdravotného stavu žalovaný uviedol, že ju považuje za neopodstatnenú, pretože žalobca prvostupňovému orgánu nepredložil žiadne lekárske potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti podľa § 7 ods. 2 písm. h/ zákona č. 417/2013 Z. z. a zároveň mesačné potvrdenie o trvaní jeho dočasnej pracovnej neschopnosti, ktorým by bol potvrdený jeho zlý zdravotný stav uvádzaný v žalobe. Mal za to, že tak prvostupňový orgán ako aj žalovaný vyhodnotili skutkový stav a právnu stránku veci správne, vychádzali z dostatočne zisteného skutkového stavu a zo správneho právneho posúdenia a pri vydávaní svojich rozhodnutí postupovali v súlade s platnými právnymi normami. Žalobu považoval za neopodstatnenú a žiadal, aby ju súd zamietol v celom rozsahu a nepriznal žalobcovi náhradu trov konania.

8. Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2016/8399-0006 Km zo dňa 07.12.2016 aj rozhodnutie prvostupňového orgánu č. MI1/RHNaNV/SOC/2016/43807-0015 zo dňa 23.09.2016 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a priznal žalobcovi náhradu trov konania. Napadnuté rozhodnutie odôvodnil krajský súd tým, že v rozhodnutí správneho orgánu chýba akákoľvek správna úvaha, či žalobcu možno zaradiť do niektorej z daných kategórií uvedených v § 7 ods. 2. zákona č. 417/2013 Z. z.. Krajský súd ďalej uviedol, že na danom stave nemôže nič zmeniť ani tvrdenie žalovaného, že žalobca sám nepredložil potvrdenie o svojej dočasnej práceneschopnosti. Povinnosťou správneho orgánu bolo vykonať dokazovanie tým smerom, či žalobca patrí do niektorej z kategórií fyzických osôb uvedených v § 7 ods. 2 zákona č. 417/2013 Z. z. a túto svoju úvahu náležite odôvodniť. Ak by žalobca patril do niektorého zákonom uvedených skupín, nebolo by v jeho prípade možné pristúpiť k vydaniu napadnutého rozhodnutia v zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 417/2013 Z. z., keďže aplikáciu daného ustanovenia priamo vylučuje § 10 ods. 8 zákona č. 417/2013 Z. z., ktorý v písmene a/ ustanovuje, že odsek 3 § 10 sa nevzťahuje na člena domácnosti, ktorý je uvedený v § 7 ods. 2 písm. a/, c/ a e/ až h/. V danom smere považoval krajský súd rozhodnutie správneho orgánu zároveň aj za nepreskúmateľné pre absentujúcu správnu úvahu.

9. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal žalovaný v lehote kasačnú sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že krajský súd nesprávne právne posúdil vec (§ 440 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“)) a nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP). Za nesprávne právne posúdenie žalovaný považoval názor krajského súdu vyslovený v rozsudku, v zmysle ktorého povinnosťou správneho orgánu nie je len v priebehu administratívneho konania zabezpečovať a vyhodnocovať dôkazy, ktoré svedčia v neprospech (napr. poberateľa dávky), ale takisto v súlade so zákonnými ustanoveniami aj zhromaždiť a vykonať dôkazy v jeho prospech. Danú povinnosť má podľa krajského súdu správny orgán najmä vtedy, ak v prípade správnym orgánom aplikovaného zákonného ustanovenia (v preskúvanom prípade § 10 ods. 3 zákona č. 417/2013 Z. z.) je nevyhnutné posúdiť aj iné zákonné ustanovenia, ktoré aplikáciu daného ustanovenia za splnenia v ňom ustanovených podmienok vylučuje (v preskúvanom prípade § 10 ods. 8 písm. a/ v spojení s § 7 ods. 2 zákona č. 417/2013 Z. z.). V posudzovanom prípade, ak by žalobcu bolo možné zaradiť do niektorej zo skupín uvedených v § 7 ods. 2 zákona č. 417/2013 Z. z., nebolo mi možné zo strany správneho orgánu pristúpiť k vydaniu napadnutého rozhodnutia. Podľa krajského súdu v rozhodnutí správneho orgánu chýba akákoľvek správna úvaha, či žalobcu možno zaradiť do niektorej z daných kategórií uvedených v § 7 ods. 2 zákona č. 417/2013 Z. z. a na danom stave nemôže nič zmeniť ani tvrdenie žalovaného, že žalobca sám nepredložil potvrdenie o svojej dočasnej práceneschopnosti. Povinnosťou správneho orgánu podľa krajského súdu bolo vykonať dokazovanie tým smerom, či žalobca patrí do niektorej z kategórií fyzických osôb uvedených v § 7 ods. 2 zákona č. 417/2013 Z. z. a túto svoju správnu úvahu náležite odôvodniť, pretože v prípade, ak by žalobca patril do niektorej z uvedených skupín, nebolo by možné v jeho prípade pristúpiť k vydaniu napadnutého rozhodnutia. V danom smere je podľa krajského súdu rozhodnutie správneho orgánu zároveň aj nepreskúmateľné. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 28 zákona č. 417/2013 Z. z., v zmysle ktorého je povinnosťou občana, ktorý žiada o pomoc v hmotnej núdzi alebo príjemcu pomoci v hmotnej núdzi preukázať všetky skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku na pomoc v hmotnej núdzi, pričom príjemca je povinný oznámiť do ôsmich dní od zmeny vo všetkých skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie nároku na pomoc v hmotnej núdzi. Žalovaný uvádza, že žalobca do vydania rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu ani do vydania rozhodnutia žalovaného nepredložil žiadny dôkaz o nepriaznivom zdravotnom stave a z tohto dôvodu nemal žalovaný dôvod, aby sa nepriaznivým zdravotným stavom žalobcu zaoberal, skúmal a dokazoval, či je fyzickou osobou uvedenou v § 7 ods. 2 zákona č. 417/2013 Z. z.. Žalovaný poukázal na to, že žalobca svoj nepriaznivý zdravotný stav nenamietal ani v odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu zo dňa 09.06.2016, ktoré bolo rozhodnutím žalovaného zo dňa 01.08.2016 zrušené, a ani v odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu zo dňa 23.09.2016, ktoré bolo rozhodnutím žalovaného zo dňa 07.12.2016 potvrdené. Nesprávny procesný postup krajského súdu videl žalovaný v tom, že aj keď namietal oneskorené podanie správnej žaloby, keďže rozhodnutie žalovaného bolo žalobcovi doručené v zmysle § 24 ods. 2 zákona č. 71/1963 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení účinnom do 30.06.2017 (ďalej len „Správny poriadok“), dňa 16.12.2016, pričom žaloba na krajský súd bola podaná dňa 20.02.2017, krajský súd jeho námietku v napadnutom rozsudku iba skonštatoval, avšak v odôvodnení rozsudku sa ňou vôbec nezaoberal a neodôvodnil na základe akých skutočností je žaloba podaná v lehote. Žalovaný má za to, že krajský súd porušil ust. § 139 ods. 2 SSP, pretože v odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov týkajúcich sa vznesenej námietky oneskorene podanej žaloby. Z uvedených dôvodov žalovaný žiadal, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a nepriznal žalobcovi náhradu trov konania.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalovaného je dôvodná.

11. Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 417/2013 Z. z. na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 62 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní, ak v odseku 3, § 19 ods. 1 a v § 28 ods. 2 písm. a/ nie je ustanovené inak.

12. Podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku v znení účinnom do 30.06.2017 dôležité písomnosti, najmä rozhodnutia, sa doručujú do vlastných rúk adresátovi alebo osobe, ktorá sa preukáže jeho splnomocnením na preberanie zásielok.

13. Podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku v znení účinnom do 30.06.2017, ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

14. Podľa § 181 ods. 1 SSP fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

15. Podľa § 181 ods. 4 SSP zmeškanie lehoty podľa odsekov 1 až 3 nemožno odpustiť.

16. Podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná oneskorene.

17. Podľa § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

18. Z administratívneho spisu žalovaného kasačný súd zistil, že rozhodnutie žalovaného č. j. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2016/8399-0006 Km zo dňa 07.12.2016 bolo žalobcovi neúspešne doručované na adresu jeho bydliska R. Q. XX, XXX XX K. dňa 12.12.2016. Opakovaný pokus o doručovanie sa uskutočnil 13.12.2016. V tento deň 13.12.2016 bola zásielka uložená na pošte. Žalobca si uvedenú písomnosť prevzal dňa 20.12.2016, čo potvrdil na doručeníke svojím podpisom. V zmysle v tom čase platnej právnej úpravy doručovania písomnosti do vlastných rúk obsiahnutej v Správnom poriadku, ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel. Posledný deň trojdňovej lehoty bol v tomto prípade 16.12.2016, a preto pri splnení všetkých podmienok riadneho doručovania treba tento deň považovať za deň doručenia.

19. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola podaná do podateľne krajského súdu osobne dňa 20.02.2017 a dvojmesačná lehota na podanie žaloby uplynula dňa 16.02.2017, by žaloba v prípade riadneho doručovania rozhodnutia žalovaného bola podaná oneskorene, čo by malo mať za následok postup krajského súdu podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP. Podľa § 199 ods. 1 písm. c/ a d) SSP sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

20. Podľa § 202 ods. 2 SSP správnu žalobu fyzickej osoby správny súd posudzuje neformálne. Ak je žalobcom právnická osoba, správna žaloba musí obsahovať všetky náležitosti uvedené v odseku 1 a § 182 ods. 1 .

21. Podľa § 203 ods. 2 SSP pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi.

22. Podľa § 204 SSP, ak to nie je v rozpore s účelom správneho súdnictva, môže správny súd i bez návrhu doplniť dokazovanie vykonané orgánom verejnej správy.

23. Podľa § 16 ods. 2 Správneho poriadku správny orgán ustanoví opatrovníka aj účastníkovi konania, ktorého pobyt nie je známy alebo ktorému sa nepodarilo doručiť písomnosť na známu adresu v cudzine a ktorý si neustanovil zástupcu, ako aj účastníkovi konania, ktorý je postihnutý duševnou alebo inou poruchou, pre ktorú nemôže konať, a nemá zákonného zástupcu. Podľa § 25 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

24. Podľa § 119 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok („CSP“) lehota neplynie tomu, kto stratil procesnú subjektivitu alebo spôsobilosť samostatne konať pred súdom.

25. Žalobca k podanej žalobe priložil lekársku správu psychiatrickej ambulancie Psychiatrické centrum, s. r. o. zo dňa 15.07.2015, ktorá preukazuje recid. poruchu - Epizóda stredne ťažkej depresie (F.323.1) a schizoidnú poruchu osobnosti (F.60.1). Z uvedeného vyplýva, že žalobca bol v čase pred začatím správneho konania liečený v psychiatrickej ambulancii pre duševnú poruchu. Z lekárskej správy z júla 2015 však nie je možné zistiť zdravotný stav žalobcu v čase správneho konania v roku 2016. V tomto prípade bolo úlohou správneho súdu ustáliť, či žalobca trpel duševnou poruchou aj v čase správneho konania a či išlo o takú poruchu, pre ktorú žalobca nemohol konať. V prípade, ak by žalobca trpel duševnou poruchou, pre ktorú nemohol konať, musel by byť v správnom konaní zastúpený opatrovníkom. Inak by došlo k porušeniu § 16 ods. 2 Správneho poriadku. Z tohto dôvodu je potrebné obstarat' dôkazy preukazujúce zdravotný stav žalobcu aktuálny v čase správneho konania, na základe ktorého súd bude môcť rozhodnúť o ďalšom postupe.

26. Od vyjasnenia otázky žalobcovej spôsobilosti závisí aj posúdenie námietky žalovaného ohľadom oneskorene podanej žaloby. V prípade, ak by žalobca pre duševnú poruchu nemohol konať, v zmysle § 119 CSP by mu lehota na podanie žaloby nemohla uplynúť. Ak sa nepreukáže existencia takej duševnej poruchy, pre ktorú by bolo potrebné ustanoviť opatrovníka, bude potrebné, v zmysle vyššie uvedených argumentov, žalobu ako oneskorenú odmietnuť.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody kasačný súd rozhodol o zrušení napadnutého rozsudku z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f/ SSP a ďalšie dôvody kasačnej sťažnosti týkajúce sa právneho posúdenia veci, už neposudzoval.

28. V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd aj o náhrade trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

29. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.